

dir. Binaensaleyh ne tarafından tutarsanız tutunuz, şimdiye kadar tatbik edilen toprak mevzuunda, daima hatalar işlenmiştir.

Demim de arzettiğim gibi eğer toptan bir iktisadi kalkınmak istiyorsak, 18 milyonun toptan, iktisaden kalkınmasını düşünüyorsak, elbette bir toprak reformuna ihtiyaç vardır. Onun için ana prensipleri tatbik etmek zarureti vardır. Yoksa suni tedbirlerle bu memleketin ne millî geliri temin edilir ve ne de 20 milyonun hayat seviyesi yükseltilir. Binaensaleyh, tedbirler ortasında cezri birtakım prensiplere vâsıl olmak lâzımdır. Böyle olmazsa işte tadil tasarısı geldi, 17 nei maddede kalktı. Ondan sonraki yine halledilemeyecektir.

İBRAHİM ARVAS (Van) — Maddelerde hepsi halledilecektir.

AHMET TAHTAKILIÇ (Devamla) — Bu kanun, çok esassı bir meseleyi ele alan bir kanundur. Ama dört bir taraflı ele alınmamıştır. Belki şimdi komisyon adına konuşan arkadaşlar dahi bir çiftçi ailesinin dar, muayyen bir sahada kalmaması için, miras hukukuna gidecektir. Hukukun ana prensipi muhafaza etmesi şarttır. O memleketin iktisadi hayatını, malî inkişafını temin etmek için bu iki prensip ancak Millî iradenin kontrolünden geçmek suretiyle tatbik edilir. Onun için böyle yarım bir tadille toprak meselesini hallettik gibi yanlış bir dâva üzerine gitmiyelim ve memlekette yeniden bir noksan toprak rejimi, yaratmıyalım. Bu, kanunu, emrivaki olarak sürüklenmekte olduğumuz yeni seçimden sonra, gelecek Millî irade halletsin. Arkadaşlar bence mesele, hastalıktan kurtaralım derken meseleyi tekrar hasta haline getirmektir bu hareket. Bu kanun, memleket realiteleri tetkik edilmeden çıkarılmıştır. Meselâ çiftlik köyleri hakkında esaslı bir hüküm yoktur. Çiftlik köyleri deyip de geçmeyiniz, çiftlik köyleri dâvası, içtimai değil, iktisadidir. Çiftlik köylerinde bulunan halk, hiçbir şeye sahip olmamanın mânevi ıstırapı içindedir, yalnız maddi güçlükler içinde değil. O halde bir çiftlik köyü dâvasını dahi halledemeyecek kadar eksik bulunan bu tasarı ile memleketin toprak dâvasını halledemeyeceğiz ve bununla hiçbir zaman halkın huzuruna çıkıp da seçim propagandası dahi yapamayız. Kabil olduğu kadar siyasi noktalarına temas etmiyorum, Halk Partisi için de bu işin üzerine bu kadar düşecek bir

mevzu olmadığını söylüyor ve bunu söylemekle de vazifemi yapmış oluyorum.

BAŞKAN — Evvelâ hangi komisyon konuşacaktır.

YAŞAR ÖZEY (Manisa) — Biz de Tarım Komisyonu adına düşüncelerimizi arz etmek isteriz.

ADALET KOMİSYONU ADINA ABDURRAHMAN KONUK (Bursa) — Arkadaşlar, toprak dâvasının ehemmiyeti üzerinde lehte ve aleyhte konuşan arkadaşların hiçbirisinin farklı düşünmediklerini ancak meselemin vaz'edilişinden fark müşahade etmiş bulunuyoruz. Zannediliyor ki 50 dönüm, topraksız olan çiftçiye bırakılacak olursa toprak dâvası tamam olacaktır.

Meselemin vaz'edilişi bu tarzda olunca elbette ki karşı tezi müdafaa edenler bunun realiteye aykırılığını gösterirler.

Arkadaşlar, çiftçiye topraklandırma mevzuu, aynı zamanda toprak dâvasının da bir parçasıdır, onun dahi tamamı değildir. Çiftçiye topraklandırma şu memlekete asırların getirdiği meselelerin bir tanesidir. Bunun yanında nüfus dâvası var, bunun yanında tapu dâvası var. Ve mesut bir tesadüfle şunu arz edeyim ki, bu kanunun hemen arkasında bir Tapulama Kanunu var. Emin olun, toprak dâvasını bu tarzda en iyi halledecek olan varlık ve onun yarımını sağlayacak olan en mühim mevzulardan biri, bundan sonra müzakere buyuracağınız, Tapulama Kanunudur. Bu itibarla toprak dâvasını mütalâa ederken meseleyi ekilmekte, işlenmekte bulunan sahipleri topraklara hücum şeklinde mütalâa etmeyin. Bunu bu tarzda mütalâa eden arkadaşlar olduğu içindir ki iki günden beri işin içinden çıkamıyoruz. Zannediliyor ki, sahipli topraklara hücum edersek, onları alıp parça parça dağıtırsak toprak dâvası tamamdır. Meseleyi böyle vaz'ettikleri içindir ki, yanlış yola gidiyorlar. Karşı tezi müdafaa edenlerin yanlış dedikleri cihet de, budur.

Arkadaşlar, memleketin bugün işlenmekte bulunan araziye, işlenmemekte bulunan araziye, bahçe arazisini, orman arazisini ve işlenmeye müsait olmıyan araziye nazarı itibara alacak olursak, 50 dönüm olsun, 2 bin dönüm olsun diye konuşmaya mahal kalmaz, toprak meselesinin çok başka tarafı olduğu görülür. Meseleyi bu tarzda mütalâa eden Adalet Komisyonu, az